

Yevm-i Kıyamet Üç Sınıf İnsanın Durumu

تَدْنُو الشَّمْسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى قَدْرِ مِيلٍ، وَيُزَادُ
فِي حَرِّهَا كَذَا وَكَذَا يَغْلِي مِنْهَا الْهَامُّ كَمَا تَغْلِي
الْقُدُورُ يِعْرَقُونَ فِيهَا عَلَى قَدْرِ خَطَايَاهُمْ مِنْهُمْ مَنْ
يَبْلُغُ إِلَى كَعْبِيهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَبْلُغُ إِلَى سَاقِيهِ، وَمِنْهُمْ
مَنْ يَبْلُغُ إِلَى وَسْطِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يُلْجِمُهُ الْعَرَقُ

Tednü's-şemsü yevme'l-kıyâmeti alâ kadri mîlin ve yüzâdü fî harrihâ kezâ ve kezâ yağlî minhe'l-hâmmü kemâ tağli'l-kudûrü ya'rekûne fîhâ alâ kadri hatayâhüm minhüm men yeblüğü ilâ Ka'beyhi ve minhüm men yeb-lüğü ilâ sâkayhi ve minhüm men yeb-lüğü ilâ vasatihî ve minhüm men yülcimühu'l-araku.

Eûzubillahimineşşeytânirracîm. Bismilla-hirrahmanirrahim.

Elhamdülillahi Rabbi'l-âlemin ve'l-âki-beti li'l-müttakîn, es-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahibihî ec-maîn. İ'lemû eyyühe'l-ihvân, enne efdale'l-

kitâbı kitâbullâh ve enne efdale'l-hedyi hedyü Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâr ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-Nebiyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâle:

Muhtâr-ı mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salavât. Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salavât. Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salavât.

Allahümme salli salâten kâmileten ve sellim selâmen tâmmeh. Alâ seyyidinâ Muhammedini'llezî tenhallu bihi'l-ukad ve tenfericü bihi'l-kürab ve tukdâ bihi'l-havâic ve tünâlü bihi'r-regâib ve husnü'l-havâtimi ve yüsteska'l-ğamâmi bi-vechihi'l-Kerîm ve alâ âlihi ve sahibihî fî külli lemhatin ve nefesin biadedi külli ma'lûmin lek.

a. Üç Tabaka İnsan Var ki Onlarda Ne Korku Var, De de Hesap Verecekler

ثَلَاثَةٌ عَلَى كَثِيبٍ مِنْ مِسْكٍ أَسْوَدَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يَهُولُهُمُ الْفَزَعُ وَلَا يَنَالُهُمُ الْحِسَابُ، رَجُلٌ
قَرَأَ الْقُرْآنَ ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَأَمَّ بِهِ قَوْمًا وَهُمْ
بِهِ رَاضُونَ، وَرَجُلٌ أَدَّنَ فِي مَسْجِدٍ دَعَا إِلَى اللَّهِ
ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَرَجُلٌ ابْتُلِيَ بِالرِّقِّ فِي الدُّنْيَا،
فَلَمْ يَشْغَلْهُ ذَلِكَ عَنْ طَلَبِ الْآخِرَةِ.

Selâsetün alâ kesîbin min miskin esvede yevme'l-kıyâmeti lâ yehûlühümü'l-fezeu ve lâ yenâlühümü'l-hısâbü, racülün karae'l-Kur'âne'b-tiğâe vechillâhi ve emme bihî kavmen vehüm bihî râzûne ve racülün ezzene fî mescidin deâ ilallâhi'b-tiğâe vechillâhi ve racülün'übtüliye bi'rıkkı fi'd-dünyâ fe-lem yeşğalhü zâlike an talebi'l-âhireti.

Selâsetün alâ kesîbin min miskin esvede.
“Üç sınıf, üç tabaka insan var ki bunlar yevmi kıyamette...” Cenâb-ı Hakk ondan bir öbek, bir kürsü yapmış. Bu üç kimse o kürsülerde seyyir halinde olacaklar. *Lâ yehûlühümü'l-fezeu ve lâ yenâlühümü'l-hısâbü.* “Onlarda ne korku var, ne de hesap verecekler.” Korku yok! O

gün herkes korkudan terleyecek; kimisi dizine, kimisi karnına, kimisi başına kadar. Şiddetli bir hal! Bu hal içerisinde onlara hiç hüznün, keder, korku yoktur. Bu, en büyük bir nimettir, en istenecek şeydir. Bu kişiler o günün dehşetinden, felaketinden mahfuz kalıyor. Gayet itibarlı bir mevkide yer almışlar, halkı seyrediyorlar.

Hesap günü ne kadar zaman sürecektir ki ona akıl erecek bir şey değildir. Kimisi için bir an! Bir anda olup bitecektir. Kimisi için bir saat, kimisi için bir gün, kimisi için kim bilir ne kadar... Herkesin haline göre oradaki durum değişir. Buradaki kazancına bağlı; burada nasıl kazanç yaptıysa... Bir kısmı da oradaki hesabı bile görmeyebilir.

Bu üç bahtiyar kimdir?

Birisi;

Racülün. “Şu adam ki...” *Karae'l-Kur'âne'b-tiğâe vechillâhi.* “Kur'an'ı okuyor ama Allah rızası için.” Kur'an okuyor; öğrenmiş, çalışmış ve her zaman kıraatini yapıyor, sabah akşam okuyor.

Bugün burada mevlit okuyan bir Hafız Efendi vardı. O diyor ki;

“Ben iki günde bir hatim ederim.”

Kur’an’ı çok hızlı öğrenmiş ve iki günde bir hatim ediyormuş. Böyle Allah rızası için Kur’an’ını okuyan insan. Bu insan aynı zamanda...

Ve emme bihî kavmen vehüm bihî râzûne.

“Bir kavme imam olmuş ve kavim de ondan hoşnut, memnunlar...”

Kavim, “Allah razı olsun.” diyor. Hem Kur’an’ını okuyor hem de bir cemaate imam olmuş, onların namazlarını kıldırıyor. Ama, *ibtigâe vechillâhi*, “Allah için.”

İkincisi;

Ve racülün ezzene fî mescidin deâ ilallâhi’b-tigâe vechillâhi. “Bir adam ki o da Allah rızası için minareye çıkıp beş vakit ezan okuyor.”

Bugün minareler var, ezan minarelerde okunuyor. Evvelce minare yokken herkes bir yerde okuyordu. Dâvet-i İlâhî’ye, Allah’a kulğa çağıran bir insan. Bu işin içine müezzin de dahildir. Aynı zamanda vaizler ve dine davet eden herkes bunun altına girer. Allah’a çağıran, davet eden, Allah yolunda durmaya teşvik edenlerin hepsi buna dahildir.

Ve racülün. “Üçüncü adam da...” *Übtüliye bi’rıkki fi’d-dünyâ.* O günkü kölelerle bizim gündelik hizmetkârlarımız ayrıdır. Bizim hizmetkârlarımız köle değildir. Bizim hizmetkârlarımız gündelikçi yahut aylıkçıdır. Bunlar gündeliğini, aylığını mukabil çalışır. Fakat kölenin aylığı yoktur. O, efendisinin temelli hizmetkârıdır. Efendisi satıncaya kadar onu kullanabilir.

Tabi bunlar eskiden olan şeylerdir. Bunun yerine bugün işçi de kaim olabilir ki o hem efendisinin işini yapıyor hem de Allah’a olan vazifesini yerine getiriyor. Efendisinin hizmetini yapıyor fakat vakti gelince de Allah’a kulluğunu yapıyor, işi onu alıkoymuyor.

Bunun için fıkıh kitaplarımızda yazmışlar ki, bir müslüman, bir hıristiyana hizmet edecek, ona bir iş yapacaksa... Hangi iş olursa olsun ona demesi lazımmış ki; “Efendi! Benim gündüz olacağına göre- öğle ve ikindi namazlarım vardır. Ben bu namazları kılmak şartıyla sana şu kadara iş yaparım.”

“Bunu söylemek şarttır. Fakat İslâm memleketinde ise buna lüzum yoktur.” diyor. İslâm

memleketinde bir müslümanın birisine hizmete gideceği vakit;

“Efendi! Bizim öğlen ve ikindi namazımız var. Bize müsaade edersen bizim o namazı kılmamız lazımdır. Kılarsak bu işi yaparız.” demesine lüzum yoktur. Çünkü müslümandır, o da bilir ki öğlen ve ikindi vakti adamın bir dinî vazifesi vardır, onu yapacaktır. Kendisi yapar yapmaz, o başkadır. İşçisine müsaade etmek mecburiyetindedir. Pazarlığa lüzum yoktur. Hangi iş olursa olsun. Pazarlık ancak hıristiyanla olur ki hıristiyan bilmez.

Ben derim ki;

“Benim, öğlen ve ikindide yarımşar saat yahut 15'er dakika namaz vaktim olur. Binaenaleyh onu yapmak mecburiyetindeyim. Senin işine karışmam.”

O adam razı olursa tamam, pekâlâ... Razi olmadığı takdirde istersen çalışırsın, istersen çalışmazsın.

Ve racülün memlûkûn. “Köle olan bir insan...” *Übtüliye bi'rıkkı.* “Kölelikle” *Fe-lem yeşğalhü zâlike an talebi'l-âhireti.* “Fakat bu köleliği, bu hizmetkârlığı onu Allah'ın ve âhi-

retin talebinden alıkoymaz.” İbadetlerini yapmaktan alıkoymuyor. Yine ibadetlerini vakti vaktinde yapar. Hz. Ebû Hüreyre’den rivayet olunmuştur.

Karae’l-Kur’âne’b-tiğâe vechillâhi.

Bugün tahsil çoktur, sayısını bilemeyeceğim. Bunların içindeki Kur’an’ı belleme tahsilinin mükâfatını nerede bulabileceksiniz?

Bu ancak Kur’ân-ı Azîmüşşân’ı okuyan ve o gün cemaate imam olma şerefini kazanmış insana ait bir devlettir. Öteki devletler; dünyada çalışırsın, çalıştığın kadar maaş, memuriyet, vazife alırsın. Fakat bu işler dünyaya aittir, dünya bitince, göz yumulunca o da biter. Fakat bu, göz yumulduktan sonraki hadisedir. Hayat asıl göz yumduktan sonra başlıyor. Bu hayat bir uyku hali gibidir. Uyku halimizde çeşitli rüyalar görüyoruz, uyanınca rüya olduğunu anlarız ve deriz ki, “Ben bu akşam şöyle gördüm, hacca gittim, şuraya gittim, şöyle yaptım, böyle yaptım. Rüyaymış.”

Rüyamızda sevinebiliriz. Bugün birisi Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerini rüyasında görmüş. Sevincinden bize anlattı. Sevinecek tabi, Resûlullah Efendimiz’i

görmüş. Sevine sevine söylemeye gelmiş. Bu güzel, tatlı bir şey ama uyandıgın vakit bir bakıyorsun, rüyaymış.

Dünya hayatımız çok olsa 60-70 senelik bir hayattır. Bu hayatın bir kısmı çocuklukla, bir kısmı da ihtiyarlıkla geçer; ortada bir devir kalır. O devrin içerisinde ne kazanırsan âhirete onunla gidersin.

Öldüğü vakit, göz yumulunca hayatını anlayacak. Uykuda olduğunu o zaman anlayacak. Uykudan o zaman uyanacak. Öldüğü vakit; nasıl rüyadan uyanıyor ve anlıyor, gözünü yumunca bu uyku halini anlayacak. “Eyvah! Ne gafletteymişim. Ne uykudaymışım!” diyecek.

Dünyanın bin bir çeşit hali vardır. Ne olursa olsun... Bir Kur’an okumak 29 harftir.

Bir insan bir harfi bir günde öğrenemez mi?

29! Bir aylık... Öğrenmek için yüzünden okuyacak. Ezberleme değil, ezberlerken başka! Allah ne kadar müddet verirse o kadar da ezberlersin. Fakat ezberleme imkânı olmazsa okumak suretiyle insan bir ayda mükemmel suretle öğrenir. Fakat bir ayı buna

hasretmemiz lazımdır. Bu bir ayı hasredemediğimiz için bize “okumuş” demezler. “Okuyor” da demezler. Çünkü birisi bizi dinlese okuduğumuzdan kaç tane yanlış çıkar. Buna okumak demezler ki! Okuduğu vakit insanın gayet güzel, dürüst okuması lazımdır.

Allah kıldığımız namazları da kabul etsin. Erbabı dinlese namazlarımızda, okuyuşlarımızda kim bilir ne kadar hata vardır. Onun için asıl öğrenilecek şey evvela Kur’an ilmidir. Önce Kur’an okumasını öğren, ondan sonra diğer ilmi öğrenebildiğin kadar öğrenirsin.

Allah, “Diğer ilimleri öğrenme.” demiyor fakat Kur’an’ını öğren ve çocuğuna da öğret. Kendin öğrenemedikten sonra çocuğuna da öğretemezsin tabi.

Geçen birisi vaaz ediyor, diyor ki;

“Bugün cuma günü! Sokakta gezenler pek çok. Niçin bunları ikaz etmiyorsunuz?”

Canım, camide bildiğimiz insanlar olur. Sokakta gezen insanları biz nasıl ikaz edeceğiz? Dışarıda konferans mı verelim? Sokaklarda konferans mı yapacağız?

Onların da babaları, sahipleri vardır. Onu sahibi terbiye edecek, o da terbiye üzerine gidecek. Buna bizim gücümüz yetmez. Bu hususta bütün kabahat ebeveynindir. Cemiyetin de ebeveynin de kabahati vardır. Ebeveyn çocuğuna bir hocaefendi tutabilir. O da sabah akşam eve gelip pekâlâ öğretebilir. Çocuğu da “öğreneceksin” diye zorlar. Tahsiline mâni olmaz. Hani “şöyle böyle” diyorlar, hepsi yalandır; bu, hiç kimsenin tahsiline mâni olmaz. Hatta zihin daha da açılır, Allahu Teâlâ daha fazla feyiz verir, okuduğunu güzel anlar.

O gün korku ve hesap çekmeyecek olanlar ne kadar büyük saadettedir. Ne kadar korkulu bir gün! O korkulu günde Cenâb-ı Hak diyor ki; “Korku da yok, hesap da yok.”

Ya?

Gayet güzel bir yerde seyir halindedirler, orada seyirci halindeler.

Bunu kim istemez? İnsan bu nimeti bırakıp da başka nelerle meşgul olabilir? Altın bırakılıp da geçmez pul paralarıyla uğraşılır mı?

Allah onun için hepimize idrakler nasip etsin. Hayırlı akıllar versin. Âhiretimizi bilen, düşünen kullarından eylesin.

Akşam bir hemşerimiz vardı. Ölümden laf açıldı. Dedi ki:

“Hocaefendi! Nerede şimdi âhirete inananlar?”

Âhirete inanmayan mü'min olmaz, müslüman da olmaz. İmanın şartı altıdır.

Amentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusulihî ve'l-yevmi'l-âhiri.

Yevm-i âhirete iman şarttır. Öldükten sonra dirilecek! Allah diriltecek.

Nasıl diriltecek?

Seni annenin karnında nasıl yaptıysa, öyle de diriltecek. Yer, annenin rahmi olacak. Annenin rahmi bizim içindi fakat bu sefer o vazifeyi Allah yere verecek. O da nasıl yapacaksa yapacak.

Bugünkü yapılaşa aklımız eriyor mu sanki?

Onun için ne yapmalı yapmalı Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı öğrenmenin çaresine bakmalı.

Evvelki derste ne geçti;

b. Üç Kimse İçin Yer ve Gök, Gündüz ve Gece Dua ve İstiğfar Ediyor

“Üç kimse için yer ve gök, gündüz ve gece dua ve istiğfar ediyorlar.”

Kur'an'da şahidi vardır, hadiste de böyle geçmektedir.

Birisi, ulemâ! Melekler de [istiğfar ederler.] Bütün meleklerin sayısını Allah'tan başka kimse bilemez. Onlar da dahil olmak suretiyle, yerde gökte neler varsa, bilip bilmediğimiz hepsi istiğfar ediyorlar. Merhamet talep ediyorlar, acıyorlar.

Kim?

el-Ulemâi ve'l-müteallimûn. “Alimler, öğrenmiş olanlar ve sonra da öğrenmeye çalışanlar.”

Birisi de;

Ve'l-eshiyâi. “Cömertler.”

Çünkü öğretmekle öğrenmek hayatın idame etmesine muhtaç. Öğrenici ve öğretici çalışmakla meşgul olursa öğrenemez. Öğrenmek için vakit bulmak lazımdır, o vakit için de nafakadan ârî olmak gerekir.

O zaman nafaka kimin üzerine düşer?

Zenginlerin üzerine düşer. Zenginler onları denkleme mecburiyetindedir. Zenginler de denkleyici olmaları hasebiyle bunlara dahil olur. Zengin, alim de müteallim de değildir fa-

kat o da bunlara dahil olur. Çünkü onlara yardımcı olmaktadır. Onların okumalarına ve yetişmelerine sebep olduklarından dolayı Cenâb-ı Hak o cömert zenginleri de ilhak ediyor. Demek ki hayırlara iştirak, hayırları işleyenler gibi oluyor. Bu hususta hadisler pek çoktur.

“Ulemâya ikram ediniz.” “İbadetlerin en efdali ilimdir.” gibi hadîs-i şerîfler vardır.

En güzel şey mahşer gününde korkudan emin olmak ve gayet saltanatlı bir yerde seyirci halinde bulunmaktır.

Allah cümlemizi ulemâların zümresine ilhak buyursun.

Şu da sizlere müjdeler olsun ki ümmet-i Muhammed’in hepsi ulemâdır. Çok çeşit bilmezler, Allah’ı bildikleri kâfîdir. Bilimden murat Allah’ı bilmektir. Allah’ı bilmiş, *lâ ilâhe ilâallah Muhammedün resûlullah* demiş, bir de alnını secdeye koymuş...

Firavun’un sihirbazları vardı. Bu sihirbazlar Firavun’un ve Musa *aleyhisselam*’ın devrinde Musa *aleyhisselam*’ın mucizesi karşısında aciz kaldılar ve secdeye kapandılar. Allahu Teâlâ onları bir secdesiyle affetti. Biz, el-

hamdülillah doğduğumuz günden beri ölünceye kadar da secde edersek elbette O'nun fazl u keremiyle mağfiret-i İlâhî'ye müstahak olacağız, inşaallah. Onun için Ümmet-i Muhammed ulemâlardan mâdüt sayılmıştır. Tabi ulemâlar derece derecedir. Bir de öğrenmiş ve öğreten tabakası olunca o daha üstün oluyor.

Allah cümlemizi o zümreden ayırmasın.

İkincisi;

Ezan okuyan ve hayra delalet eden insan... Belki bu adamın ilmi yoktur ama müslüman olmak dolayısıyla müslümanları Allah'ın huzuruna davet ediyor. Davet;

Hayye ale's-salâh, hayye ale'l-felâh.

Allah'ın büyüklüğünü ve şهادeti beyan ediyor, ondan sonra “Haydi namaza! İşiniz gücünüz bitmez fakat Allah'a olan ibadet lazım, gelin.” diyor.

Bugün bir hikâye dinledim, çok hoşuma gitti. Okuduğum şey tûl-i emeldi. Tûl-i emel; uzun emeller, uzun düşünceler, uzun vakitli işler demektir ki bunu dinimiz sevmez. İsa *aleyhisselam* ile bir adam arasında muhabere olmuş. Sonra o adam İsa *aleyhisselam*'ı bir mağaraya sokmuş;

“Gel, sana acayip şey göstereceğim.” demiş.

Girmişler, bakmışlar ki orada bir mezar taşı var. Üzerinde adam da yatıyor. Mezarın üstüne bir levha asmışlar, kim olduğunu söylüyor. O adam diyor ki; “Ben filanca devrin padişahlarından filanım. Şu kadar sene ömür sürdüm. Şu kadar köşk, bu kadar konak yaptım. Bu kadar devletleri alt üst ettim, harap ettim ama son halim budur. Benden ibret alın.” diyor.

Bu dünya böyle olmakla beraber bugün insanlar hayvan gibi yaşayamazlar. Ümit olmadan yaşanılmaz. Bizi yaşatan ümittir. Binaena-leyh fertlerin yaşayışından daha fazla cemiyetlerin yaşaması mukadderdir, makbuldür. İslâm cemiyetinin yaşaması için de Peygamberimizin hayatı örnektir.

Onlar nasıl çalıştılar?

O gün ok devriydi. Sonra kale devri geldi, şehrin etrafına muntazam büyük kaleler kurup kendilerini muhafaza etmeye başladılar. O da geçti, şimdi gök devri geldi.

Bugün gök devrine hazırlanmak için çalışmak lazım

Niye?

“Lazım değil! Haydi, biz de onlar gibi ümitsiz olalım. Bir lokma, bir hırkaya razı olalım da oturalım.”

Olur mu bu?

Bu kölelikten başka bir işe yaramaz. Allah Teâlâ, Kur’ân-ı Azîmüşşân’da ilim dediği vakit mücahedeyi emrediyor.

Mücahedeyle ne olacak? Cihat ne ile olur? Hazırlanmakla mı olur? Hiç cihada hazırlanmadan cihat olur mu?

Her devre göre kudret ve kuvvet lazımdır. O insanların da o kuvveti vaktiyle hazırlaması lazımdır ki karşısındaki düşmana karşı galebe çalabilsin. Kur’an ilmi bu mükâfatı verir ama her ilim de lazımdır. Top yapma ilmi, tayyare yapma ilmi, bomba yapma ilmi, aya gitme ilmi başkadır. Başta Kur’an olmak şartıyla bunların hepsinin müslümanda olması lazımdır. Kur’an’sız olursa gavurların yaptığı gibi olur.

ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمْ اللَّهُ وَيَضْحَكُ إِلَيْهِمْ: الَّذِي إِذَا
 انكشفت فاة قاتل وراها بنفسه لله فاما ان
 يقتل و اما ان ينصره الله و يكفيه فيقول
 انظروا الى عبدى هذا كيف صبر لى بنفسه
 والذى له امرأة حسنة و فراش لين حسن
 فيقوم من الليل فيقول يذر شهوته فيذكرنى
 ولو شاء رقد والذى اذا كان فى سفر و كان
 معه ركب فسهروا ثم هجموا قام من السحر فى
 سراء و ضراء.

*Selâsetün yühıbbühümullâhu ve yedhakü
 ileyhim: Ellezî izenkeşefet fietün kâtele ve
 raahâ bi-nefsihî lillâhe fe-immâ en-yuktile ve
 immâ en-yensurehullâhu ve yekfiyehû fe-
 yekûlü: Ünzurû ilâ abdî hâzâ keyfe sabera lî
 bi-nefsihî vellezî lehû imraetün hasenetün ve
 firâşün leyyinün hasenü fe-yekûmü mine'l-
 leyli fe-yekûlü yezirrü şehvetehû fe-yezku-
 runî velev şâe rakade vellezî izâ kâne fî-sefe-
 rin ve kâne meahû rekebün fe-seheru sümme*

hecemû kâme mine's-seheri fî-serrâi ve darrâi.

c. Üç Kimse Var ki Allah Bunları Seviyor

Selâsetün. “Üç kimse var ki...”

Yühıbbühümullâhu. “Allahu Teâlâ bunları seviyor.” İnsan, Allahu Teâlâ'nın sevgisine mazhar olduktan sonra o ne bahtiyar insan demektir. *Ve yedhakü ileyhim.* “Cenâb-ı Allah ondan razı olur.” Ona rahmetle mukabele eder. “O beşaretle karşılanır.”

Kim bunlar?

Allah seviyor, onlardan razı ve onlara beşaretler var.

Ellezî izenkeşefet fietün. “Karşısına bir düşman cemaati geldi. Tek başına düşman cemaati ile karşılaştı.” Yani muharebe sırasında bir düşman müfrezesi ile, kıtası ile tek başına karşılaştı. *Kâtele ve raahâ bi-nefsihî lillâhe.* “Yalnız başına ordunun bu rüc'at hallerinde düşmanı alıkoyuyor.” Ordu, mecburî olarak gerideki kıtalarına iltihak etmek için geri çekiliyor. Geriye çekilirken de önde bir müdafaa hattı ile düşman içeriye girmesin diye aldatıcı bir kuvvet görünüyor. Bu adam orada yalnız başına, onların ilerlemesine mâni oluyor.

Kâtele verâhâ bi-nefsihi lillâhe. “Yalnız başına onları alıkoymaya çalışıyor.”

Burada ne kadar dert vardır! Yalnız başına korkma, senin Allah’ın var! Ölüm insana bir kere gelir, iki defa gelmez. Ölüm mukadder olduğu dakikada gelir, mukadder olmadan yine gelmez. Dünya bir araya gelse vakit gelmedikçe insanın canını alamaz.

Bu adam bu imanla beraber düşmana yalnız başına mukabele ediyor.

Fe-immâ en-yuktile. “Mukadderse katlunuyor, şehit oluyorlar.” *Ve immâ en-yensurehullâhu.* “Veyahut Allah nusret verir, bakarsın ki düşman ‘burada kuvvet vardır’ diye çekilir, gider.” Allah bu kimselere yardım eder. *Ve yekfiyehû.* “Allah ona kifayet verir.”

Biliyorsunuz ki ilk muharebe Bedir’de başladı. Bedir’de başlayan muharebede müslümanlar ancak 313 kişiydi. Birçoğu da genç çocuklardı. Düşmanlar çoktu fakat Allahu Teâlâ’nın nusreti geldi. Bir keresinde 3 bin, bir keresinde de 5 bin melek göndererek müslüman kıtasını, kuvvetini takviye eyledi. Müslümanlar düşmanın gözüne çok göründü.

Orada o adam tektir ama Allahu Teâlâ'nın nusretiyle orada bir sürü kalabalık görünür. Bakarsın ki düşman ürker, kaçır. Bunların numuneleri çok görülmüştür. Askerlerimizden çok da dinlemişizdir. Onun için Allah yardımcıdır. Allah'ın yardımına güvenerek tek de olsan düşmana karşı yılma ve korkma.

Bugün biz müslümanların halini görürsek acımdan başka çare yoktur. O kadar korkak, o kadar ürkek, o kadar aciz bir haldeyiz ki...

Allah kusurlarımızı affetsin.

Fe-yekûlü. “Cenâb-ı Hak meleklerine diyor ki...” *Ünzurû ilâ abdî.* “Şu benim kuluma bakın, ey melekler!” Tek başına 100 yahut 500 kişiye ferman okuyor. Adam bir tüfeği eline almış, gır gır atıyor.

Hâzâ keyfe sabera lî bi-nefsihî. “Bak, orada yalnız başına nasıl sabrediyor!” Öleceği aklına bile gelmiyor. Yalnız başına Allahu Teâlâ'nın rızası için kendisini ve müslüman kardeşlerini müdafaa ediyor. İnsan muharebe yapılırken yalnız kendi için çalışmaz; “Ben kurtulayım.” diye yapmaz, “Cemaat kurtulsun.” diye yapar. “Müslümanlar kurtulsun,

memleket kurtulsun, vatan kurtulsun.” diye kendini feda eder.

Bugünkü Arap kardeşlerin hali buna çok ters. Amerikalılar kaç senedir o kadar bombardıman ediyor, birbirleriyle kavga ediyorlar. Üç günde yahudiye teslim oldular.

Ne bu?

İmansızlık, iman zafiyeti... Arap olmak fayda vermiyor, iman başka iş. Hala da akılları başlarına gelip, dördü bir araya gelip de toplanamıyorlar; bu da ayrı bir derttir.

Birincisi;

Hâzâ keyfe sabera lî bi-nefsihî. “Düşmana karşı müdafaa-i nefis için, vatan için, din için dövüşen adamdır.” Çokluğa bakmadan savaşıyor, “teslim olayım” demiyor. Halbuki biz olsak çoğunluğu gördük mü bayrağı çeker, hemen teslim oluruz.

Harp işleri de ayrı iştir. Allah kusurlarımızı affetsin. Düşmana teslim olmak kolay bir şey değildir ama insanda iman zaafı olursa bakar ki olmayacak, “Teslim olayım, gitsin.” der. Olmaz! Dövüşmek lazım; öldürülürsen şehit olursun. Kalırsan da Allahu Teâlâ ganimetlerle ganî eder.

İkincisi;

Vellezî lehû imraetün hasenetün. “Bir adamın güzel bir hanımı var.” *Imraetün hasene.* “Güzel bir hanım.” *Ve firâşün leyyinün.* “Yumuşak, pamuk gibi güzel de bir yatağı var.” *Ve firâşün leyyinün hasenü.* “Yatak güzel ve konforu da yerinde.” *Fe-yekûmü mine’l-leyli.* “Gecenin bir vakti kalkıyor.” Yatağını da hanımını da bırakıyor. *Fe-yekûlü yezirrü şehvetehû.* “Arzularını terk ediyor.” Güzel yatağını ve hanımını bırakıyor, kalkıyor. *Fe-yezkurunî.* “Namaz kılıyor, Kur’an okuyor, tesbih çekiyor.”

Bu akşam Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’i rüyasında gören zât da belki otuzunu geçkin bir zattır. Hafızlığa başlamış, hafızlık okurken gece saat 02:00’de kalkmış; ders çalışacak. Bir parça çalışmış, yatmış. Yattıktan sonra rüyayı görmüş. Hafızlık çalışıyor, pek güzel şey tabi. O güzel şeyin karşısında Resûl-i Ekrem’le müşerref olmuş.

Allah cümlemize nasip etsin. Onu görmek kolay olmuyor, bir fedakârlığın mukabelesinde oluyor.

Suriye’de Kamışlı denilen bir memleket var. Oranın hafızı, imamı bizi tanır. Bize bir bayram tebriği yazmış, diyor ki;

“Ben 11 seneden beri Cenâb-ı Allah *celle ve alâ*’dan Resûlullah’ı görmek için rica ediyorum, istiyorum. Bir türlü buna muvaffak olmadım. Bana yardım et de onu göreyim.”

Fedakarlık!

Vellezî lehû imraetün hasenetün ve firâşün leyyinün. “İnsanın güzel bir hanımı, güzel bir yatağı da varsa...” *Fe-yekûmü mine’l-leyli fe-yekûlü yezirrü şehvetehû.* “Şehvetini terk ediyor.” *Fe-yezukurunî.* “Allahu Teâlâ’yı zikrediyor.” *Veleş şâe rakade.* “İstese yatar, uyuyup yatağından çıkmaz.” Fakat o öyle yapmadı. Yatağı bıraktı, kalktı, ibadetle meşgul oldu. Bu da Cenâb-ı Hakk’ın sevdiği ve beşaretle tebşir ettiği kimse oluyor.

Üçüncüsü;

Vellezî izâ kâne fî-seferin. “Seferde, yolculuk halinde...” İster askerî sefer olsun, ister kendi seferi olsun. *Ve kâne meahû rekebün.* “Atı, arabası da var.” *Fe-seheru.* “Gece oldu; yürüyorlar, yürüyüşe devam ediyorlar.” Sonra bir vakit geldi... *Sümme hecemû.* “İstirahat

için uykuya yattılar.” *Kâme mine’s-seheri fî-serrâi ve darrâi*. “Bu adam rahatlık halinde olsun, zorluk halinde olsun seher vakti kalkıyor, ilk vakitte Cenâb-ı Hakk’a karşı zikrullah yapıyor, ibadet ve taat ediyor.”

Seher vakti sabah namazı olmadan evvelsi, oruç tutmaya kalktığımız vakittir. Onun bittiği saatten sonra yemek caiz olmaz. Seher de ondan sonra başlar.

Bu adamın ibadeti sadece rahatlık halinde değildir. Rahatlıkta yapıyor; darda, sıkıntı halinde de bunu bırakmıyor. Evi yok, yeri yok; sıkıntı ve meşakkat içerisinde fakat gecenin seher vaktinde Cenâb-ı Hakk’a ibadetinden kendisini alıkoyan bir şey yok. Hz. Ebu’d-Derdâ’dan rivayet edilmiştir.

Allah kusurlarımızı affetsin de bu bahtiyarlar arasına bizleri de kabul etsin. Bunları söylemek de dinlemek de kolay ama yapmak Allahu Teâlâ’nın lütfuna bağlıdır. İnşallah Cenâb-ı Allah sizlere de lütfetsin.

Müslümanlar için her gece namaza kalkmak ayrı bir bahtiyarlık fakat insanın ara sıra azmedip de erken yatması muhakkak lazımdır.

Mesela bizim talebelerimiz alışırlar, “Akşamdan çalışalım.” diyerek gecenin yarısına kadar okurlar. Dersleri var, çalışırlar, şunu bunu yaparlar; sabahın seher vaktinde uykuya dalarlar. O saate kadar ayakta olan vücut artık istirahat yapacak, o yüzden kalkamaz. Ezan kulağının dibinde okunur fakat bir türlü uyanamaz. Belki bacağından sürüklesen haberi olmaz. İnsanı bu kadar gaflet basar.

Binaenaleyh sabahın erken vaktinde kalk ki hem ibadet et, hem dersine çalış. Erken saatte zihinler de açık olur.

ثَلَاثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مُدْمِنُ الْخَمْرِ
وَالْعَاقُ وَالذَّيْوُثُ الَّذِي يُقْرُ فِي أَهْلِ الْخُبْثِ

Selâsetün kad harremallâhu aleyimü'l-cennete müdminü'l-hamri ve'l-âkka ve'd-deyûsüllezzî yükırru fî ehlihî el-hubse.

Selâsetün kad harremallâhu aleyimü'l-cennete. “Üç kişiye de Cenâb-ı Hak cennetini haram kıldı.”

Birisi;

Müdminü'l-hamri. “İçki içen kimseye cennetini haram kılar.” Burada şarap, “hamr”

diyor ama bütün içkiler aynıdır. Hangi içki olursa olsun sarhoş ettiği için hepsi haramdır.

İkinci;

Ve'd-deyyûsü. “Deyus” dediğimiz adam...

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

